Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1307 — NGÀY THỨ HAI 4 DECEMBRE 1922 — NGÀY 16 THÁNG MƯỜI ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

TÉLÉPHONE: 208
Adresse télégraphique:
LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm.....	12$00	18$00
Sáu tháng.....	6.50	9.00
Ba tháng.....	3.50	5.00

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05

Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước!

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

閩新省六報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 643

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Tronchet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thư, chèques và mandats gửi mua báo đều đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì gửi cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

LẬP NHÀ «XÉT»

LẤY THUẾ CỜ BẠC

LỜI LUẬN MỚI

KHÔNG TĂNG THUẾ THÌ XÔ-SỐ

(Tiếp theo)

THỨ TƯ:

Vả lại Chánh-phủ đã dòm thấy cờ-bạc là mối lợi lớn cho nước cho dân — tôi xin lập lại một lần nữa — nên Chánh-phủ, từ năm mươi năm xưa, đã ấn ban hành chỉ-dụ năm 1836 của Đức Giám-quốc vào cõi Đông-pháp mấy cõi đề cấm tuyệt cờ-bạc và xổ-số, mà tiền trừ là hai, cho phép xổ-số mà lấy lợi, vì thấy xuất khỏi đồng phu, khó tăng khuyết điểm, vô kế khả thi, cam hạ mình dụng tới cái kế để tiện mà thủ lợi là chịu cho trong xứ lập trường Bon nhà Xét mà lấy thuế, chẳng quảng chi tới việc hại dân, đặng mà bổ khuyết cho phu, đắp-bồi cho phí, Chánh-phủ hà chẳng e làm như vậy, dân tâm bất bình, dị-nghị ráng Chánh-phủ xuất hồ dị, phẫn hồ chi dị; cũng bởi Chánh-phủ mà quyết kế cho lập trường đồ-bác mà lấy xâu chi cho khỏi, trước khi thi hành, Chánh-phủ phải toan xin Đức Giám-quốc bãi chỉ-dụ năm 1836 chẳng cho ban hành trong cõi Đông-pháp nầy, rồi lập chỉ-dụ khác cho cõi Đông-pháp tự quyền, sự lập trường đồ-bác. Chi bằng bày cuộc xổ-số mỗi năm mấy mà lấy lợi chẳng là hay hơn. Đã khỏi xin bãi chỉ dụ nầy, lập chỉ-dụ kia; đã khỏi phạm chỉ-dụ năm 1836, khỏi hại cho dân; mà mối lợi lại chẳng kém gì mối lợi trường Bon nhà Xét.

Tôi mà luận vậy đây, ắc sao cũng có kẻ hỏi: «Cứ nếu ấn xôi, tránh cờ-bạc lại cho xổ-số, cớ sao khỏi phạm điều lệ chỉ-dụ năm 1836 cho đặng; vì chỉ-dụ ấy, cấm tuyệt cả cờ-bạc và xổ-số?»

Nếu có ai hỏi vậy, tức thì tôi đáp lại rằng: «Vô hại! xổ-số không phạm đến điều lệ chỉ-dụ năm 1836, cho hay xổ-xố cũng là cờ-bạc, cũng là đều quốc cấm. Tôi cũng sẽ xin người hỏi tôi đấy xem chỉ-dụ năm 1836, cấm cờ bạc đó lại cho kỹ. Rồi tôi sẽ tỏ cho người hỏi đấy biết rằng chỉ-dụ năm 1836, cấm tuyệt cả cờ-bạc và xổ-số, song có khoản phòng rằng:

«Chẳng ai đặng phép chứa cờ-bạc» hay là xổ-số mà lấy xâu; duy có «Nhà-nước, rủi gặp cơn biến, kho «tàng khuyết điểm, túng rối, không «có đủ làm lương hướng cho quân-«sĩ, hoặc không có đủ mà làm công-«ích cho quốc dân; thì nhà-nước «được quyền lấy cuộc xổ-số mà thâu «lợi để bổ vào việc nước.».

Ấy đó, nay Chánh-phủ Nam-kỳ gặp lúc kho tàng khuyết điểm thâu xuất không phu, chẳng cần cho lập trường Bon nhà Xét chi cho phạm đến điều luật nước, cớ bày cuộc xổ-số mà thâu lợi, há chẳng hay hơn sao? Đã chẳng phạm chỉ-dụ năm 1836 còn kia, lại thủ lợi cũng bằng trường Bon nhà Xét.

Thật, kể bày xổ-số mà lấy lợi thật là hay lắm, nên làm hơn kế lập trường Bon, vì — theo lời tôi đã nói — tuy cũng là cờ-bạc mà có đỡi, có chứng, từ xưa làm người nhờ đánh số mà nên cửa nên nhà, chớ chưa có ai vì đánh số mà tiêu điều sự nghiệp. Thế thì lợi cho nước mà chẳng hại cho dân chút nào.

Chẳng phải mèo bắt chuột đặng mà nói rằng tôi bào chuốt lấy kế của tôi bày. Tôi tưởng bực trí giả, thực thời vụ, xem hết bài luận của tôi rồi, dân là người nghịch, cũng chịu cho rằng kế của tôi bày xổ-số là hay, đáng cho quan trên mượn dụng. Xét kỹ, nước mà gặp cơn túng rối, muốn tìm phương nào cứu giải cho đặng lợi nước mà khỏi để hại cho dân, thì có phương nào hay bằng định bày xổ-số. Cho đến ông *Paul Doumer* là một tay mưu sĩ có danh, là tôi lương - đống của Pháp, thuở còn quảy ấn Tiền - bộ Thượng-thơ gặp hồi điên-đảo, khiếm khuyết lương-liệu, ngài còn phải xét quyền lấy cuộc xổ-số mà lấy lợi mà bổ khuyết thay, huống hồ chi ai, còn biện kế nào hơn nữa. Thuở ấy, người cho nghị-viên công cử cái ý-kiến của Ngài bày, Ngài có thượng-diền-đàn mà giải những lời trong bài luận của của tôi có thuật. Ngài giải rằng — tôi xin sách lại đây một lần nầy nữa — rằng:

«Nhà-nước đã đánh thuế bài-lá, «lấy xâu trong các trường đua, trong «các nhà hát - bóng, trong các nhà «xét, cớ sao côn ngại ngùng nhỉ gì «mà chẳng cho xổ số mà lấy lợi?»

Ngài lí cho như nước I-ta-li cũng là một nước xen hàng liệt cường, đến ngày nay, vẫn việc cờ-bạc trong nước, không môn nào mà ngăn cấm. Ngài kể đủ thứ cờ bạc bên nước I-ta-li ra, nào là đánh *Estratto*, một đồng trừng mười; đánh *Ambo*, một đồng trừng tới hai trăm rưỡi; còn như đánh *Terne*, cũng như đánh số, một đồng trừng tới bốn ngàn hai trăm năm mươi đồng. Ngài tiếp giải:

«Đánh số như vậy không đánh «chớ để tiền mà đánh giống gì? «Người mà tự ấu chi trường cũi lục «làm ăn, đêm sương dãi nắn, chịu «khổ thân lầm lác, mà trành chẳng «khỏi cơ hàn, quanh năm tay làm «chưa hay đủ cho hàm nhai, nếu «thừa dịp liều một đồng đem ra «đánh số, gặp hồi vận đỏ, một năm «may một tháng, một tháng may «một ngày, một ngày may đặng một «giờ, trúng độc-đắc, thì đủ gỡ hết «cái nghèo lại đặng trở nên mấy «lần thiên-hộ. Dường ấy còn sai là «tay cờ-bạc mà không hàm đánh số. «Bởi vậy, mấy chị đờn - bà buôn-«gánh bán - bàng, làm thuê làm «mướn hàm đánh số lắm. Bữa nào «rủi trong tủi không tiền mà mua «một số, thì lấy làm nhứt ức qua sức «Sao sao cũng ráng chạy sắp chạy «ngửa, hỏi đâu nầy không đồng, thì «quơ cuối kia, quẳng bao tiền mướn «bạc thuê, chỉ nên ngày, bạc «tháng, miễng quơ cho có đem về «mà đánh số là phi chí. Cho đến «những tay nội-trợ, thuở nay giữ «tánh ăn cần, ở kiệm, kim-chỉ từ «đồng su, chắc lót từ đồng điếu, «cũng vậy, cũng hàm đánh số vô «cùng; có bạc không dám ăn dám «xài, mà dám đem ra đánh số.

«Các bào bên nước I-ta-li, tỏ nào «mỗi kỳ cũng đều có đề mục xổ-số, «chứa một khoản rộng lớn để dâng «đủ các số trúng cho thiên-hạ mua «về giò coi số của mình. Mục xổ-số «ấy, có tờ báo lại đề tựa cho là: «Thuế đầu quân ngu (*Impôts sur les imbécilles*) mới ngắt.

«Tuy mỗi số bán ra không mấy «đồng, mà số bán ra nhiều, nên góp «gió làm bão, mỗi năm xổ không «mấy kỳ, mà kho nhà-nước đầy đầy «tiền bạc».

(*Mai Tiếp*).

LÊ-HOÀNG-MƯU.

HÃY ĐÀM RA CHƯNG TAI CHỢ PHIÊN Ở HÀ-NỘI CHO HỌ NGÓ THẤY RẰNG NAMKỲ CŨNG CÓ ĐỒ CÔNG NGHỆ VẬY CHỚ.

XIN HÃY GIÀNH CÁI GIAN CỦA MÌNH TRƯỚC ĐI.

Từ ngày 17 đến 31 Décembre 1922

Tánh hiếu kỳ và sự bắt chước

Dân-độc não phần-chấn, bật-thiệp, tức nhiên dân-độc ấy sớm được văn-minh. Thiết tưởng con người phần-chấn bật-thiệp ắt có lẽ tâm-trang có tánh hiếu-kỳ.

Có tánh hiếu-kỳ, chẳng chịu thấy chuyện gì mà không được biết: Mới anh học trò có tánh hiếu-kỳ, hay tìm đều hay, lẽ mới; học hành được mau tấn phát. Mới anh làm nông có tánh hiếu-kỳ hay kiếm chư-le la, thế mầu, cuộc mưu-sinh được mau thành vượn nói tóm, bắt kỳ là người trong nghề-nghiệp nào, mà có được cái tánh hiếu-kỳ thì cuộc kinh dinh mau tiến bộ lên. Tánh hiếu-kỳ có đều bổ ích rất to tác là thế.

Nhưng người ưu tam. Đã chẳng sợ dùng cái tánh hiếu-kỳ để tấn-ích cho sự ẻ-thức, cho trí hóa. Lại dùng nó mà xúy qua cái tật: xấu trong đời, là cái tật theo lẽo.

Tỉ như người kia đương mở thơ ra xem, mình xáp lại ghé mắt vào. Thế chẳng phải là mất cách lịch sự ru? Còn như người ta trong nhà đương luận bàn gia-đạo, lại sẽ lén kề tai bên vách để nghe đặng đi mét thót cùng kẻ khác. Há chẳng phải mất đều rất để mạt ru? Song le, những thói đó, là thói của trẻ ranh, của phường ngu dốt, xưng chẳng mấy ai chịu làm. Mà đều đó, nếu là của trẻ ranh, thì đẳng làm cha mẹ không phải là không cần quan làm đến; nếu là của phường ngu dốt, thì người thức giả không phải là không nên trừ cho tuyệt lần những thói xấu xa trong xã-hội đi.

Phàm con nít đứa nào là cũng có tánh hiếu-kỳ; song mỗi đứa nó một khác. Ta nên lựa thế nào là phải mà sửa đần tánh nết nó đi, sau, lớn lên cái tánh hiếu-kỳ đó mới tấn ích cho nó được.

Ta thử nghe câu chuyện của một đứa bé nầy, trong giờ đi ngủ, thấy cái gối nó mới hỏi: nằm gối mà làm gì? — Cái gối, ở trong đựng những gì? — Gòn ở đâu mà ra... Bà mẹ nó ngồi cắt nghĩa từ chất, lại có thêm nhiều bài thi dụ... Ngộ nghĩnh quá. Chớ còn nhiều người nghe con hỏi, lại la rầy, sao cô lắm rộn. Ấy cũng là một đều khuyết điểm trong giáo-dục gia-đình. Cho nên, nhiều người lại nói: con nít Annam ngu hơn con nít Tây. Xét kỹ, cả phải là tại cái giáo-dục gia-đình của hai bên, một đàng khuyết điểm, một đàng hoàn toàn mà ra cái như vậy chăng?

Kìa như, nhờ tánh hiếu kỳ, mà ông Denis Papin bày ra máy tàu, ông Montgolfier bày ra khí cầu. Qui hồ thay!

Ngô văn Uyển

HÁT KHAI TRƯỜNG

Có tin bạn hát *Tân-thinh* của M. *Thông* mới đến bữa 5 Décembre xem hát khai trường tại rạp Modern-Cinéma.

Bổn báo chúc cho Tân-thinh, khai trường thạnh phát.

Vô-tuyến điện

Tin quan Toàn-quyền

Ông Maurice Long, Toàn-quyền Đông-pháp, ở Pháp sang đến thành Colombo phải lên bờ vì bị bịnh rết nặng. Ngài sẽ đáp chuyến tàu sau mà về.

Paris, ngày 28 Novembre 1922

Quan Toàn-quyền Long

Có một đạo chỉ-dụ tăng kỳ nhậm của quan Toàn-quyền Long thêm 6 tháng.

Bordeaux, ngày 29 Novembre 19 2.

Chúng nghị-viện

Phòng chúng-nghị bàn-nghị số thâu xuất bên đạo phi-thoán. Ông Flandin nguyên Tham-tri bộ phi-thoán xin tra cứu lấp tức đường tàu bay sang Ấn-độ, Đông-pháp và Nhựt-bổn. Ông Eynac hăng lòng và nói rằng cuộc phi-cơ thuộc-địa sẽ mở mang rộng ra.

Phản quốc

Thành Athènes, ông Gounaris, ông Stratos ông Protopapadakis, ông Theotokis, ông Baltazzis, quan nguyên-soái Hadjianestis cùng vài tội phản quốc bị xử tử hình thì đã chịu hình phạt rồi. Ông Goudas, ông Stratigost bị xử cấm cố chung thân.

Bordeaux, ngày 29 Novembre 1922.

Diễn-thuyết

Hôm thứ hai tại điện Elysée đức giám-quốc Millerand có diễn-thuyết trước mặt các quan Thượng-thơ và quan Thống-soái Foch.

Thuộc địa bộ

Ông Sarraut, Thuộc-địa bộ thượng-thơ trình cho đức giám quốc một đạo chỉ dụ tăng cho ông Long làm Toàn-quyền Đông-pháp một hạn-kỳ sáu tháng nữa.

Hima d Bey

Ông Hamid-Bey Đại-biểu của chánh-phủ Angora ở thành Constantinople đã đến Bạ-ri và hôm thứ hai đã yết-kiến quan Tổng-trưởng.

Bách-niên kỷ-niệm

Ở thành Montiue là ông quê cốc nhà thi-sĩ Théodore de Bauville mới lập ra một bản ký-viên để trên thiết lễ bách chấn niên kỷ-niệm nhà văn-sĩ ấy.

Không ăn 24 bữa

Bà Mary Mac Swiney (cô Yết-tăng) bị giam nhịn đói 24 ngày, nay mới được thả ra vì cho đi nhà thương.

Gò-rẻo

Tòa nội-các của ông quan năm Gonatas mới lập có được bốn vị quan vô, trong bốn vị ấy có một người Hanh lại-bộ thượng-cho.

Quan nguyên Tổng-trưởng Gounaris, Stratos, Protopapadakis, Baltazzi, Théodoki và quan Đại-nguyên soái Hadjianesti bị tòa quân-binh xử tử và định phải bị bắn. Quan nguyên-soái phẩy Goudas và quan nguyên-soái bộ Stratigos bị xử chung thân cấm cố.

Ông Lindley, sứ-thần Ang-lê ở thành Athènes xin tuyệt đường giao-hảo hai nước Ang-lê và Gò-rẻo.

HỘI-ĐỒNG QUẢN-HẠT

Kỳ nhóm ngày 29 novembre

Bàn qua tới vấn đề cảnh-sát ở trong làng, ông Thơm nói rằng ăn cướp ở trong đồng cảng ngày càng nhiều và lại càng dữ, còn làng xóm cảnh tuần thì súng ống không có đủ, nên ngài xin nhà-nước sao chánh đốn việc lấy tuần lại đặng tuyệt trừ trộm cướp.

Kế ông De La-chevrotière tiếp theo, nói về việc ấy

Tới ông Vinh thì ngài nói qua việc làng xóm nếu bắt ăn-cướp thì bị họ nó phao lại, nên ngài xin nhà-nước phải định từ nầy về sau phải giảm hương-chức làng trong khám riêng nếu họ rồi bị bọn ăn-cướp phao. (Mấy lời nầy tôi đã nói rồi trong số bao hôm bữa thứ sáu)

Rồi đó ông Lefèvre, ông Dusson, mỗi ông có đề lời xin nên ông hội trưởng xin điều mấy lời xin ấy đến ngày hội bàn về việc các lối của hội-đồng xin sẽ bổ thêm.

Về việc tiền phụ cấp thì hội phái-viên trình tờ phúc xin hủy tiền phụ-cấp của ông Cô nhứt Saigon và ông Cô nhứt Cholon, hủy tiền phụ bổng của ông tổng-lý khám-lớn, hủy tiền đãi khách và tiền đi xét của quan lương-y tại Côn-nôn.

Cái việc ấy một bổi, kế ông Gallet xin từ chức rapporteur.

Trong kỳ hội nầy có ông Monin ông Gallet, ông La conture ông Dusson ông Le fèvre cải rất nên kịch liệt về vụ quan Chưởng-lý và quan Tòa thượng-thẩm không đến cắt nghĩa cho hội phái-viên lo về công-nho về các khoản tiền dự định

Hội định từ nầy về sau cứ nhóm mỗi ngày từ 4 giờ chiều

Kỳ hội bữa 30 Novembre

Chưa đúng 4 giờ các ông nghị-viên rải-rát đi tới duy có ông Gallet tới trễ.

Ông hội trưởng rung chuông, mở hội...

Ông Monin xin từ nầy về sau hễ bổ thêm ai chịu ai không thì phải lấy lên. Ông Héraud nói nếu làm vậy thì không được, là vì thoản như có người muốn xin bổ thêm kin, chừng ấy mới làm sao. Bổ thêm kin, nghĩa là bổ thêm mà không có ai biết mình chịu hay không.

Cái một bổi, hội bằng lòng chịu cho liêm-sách bổ thêm như lời ông Monin xin.

Bàn qua việc tiền phụ chuẩn cho nhà hàng Cap mọt bổi tới ông Spiéra xin từ nầy về sau hội-đồng địa-hạt trong hạt phải có cử một người nghị-viên Langsa còn hội-đồng quản-hạt được phép dự vào hội đồng địa-hạt mà bàn-bạc như các người nghị-viên địa-hạt.

Quan Nguyên-soái bằng lòng cho.

Bàn tới việc tiền kín của quan Nguyên-soái thì ông Dusson nói rằng số tiền dự định không đủ nên xin lấy thêm 17 ngàn đồng, đặng cho quan Nguyên-soái rộng tiền bố thí.

Cái một bổi tiền kín nghĩa là số tiền để riêng cho quan Nguyên-soái muốn dùng về khoản nào có công ích thì Ngài dùng, không có ghi trong sổ.

Kế đó cãi tới việc ông Monin, ông Gallet, ông Lacouture ba ông tự lịnh đánh dây thép cho quan Toàn-quyền nói về việc hai quan Tòa không chịu lại hội mà không xin do ông Hội-trưởng.

Ông Gallet nói rằng Ngài và nội bàn hội phái viên có đặt mấy lời xin ông Dusson là hội trưởng bàn hỏi phái-viên công-nho xin trao cho quan Nguyên-soái mà Ngài không chịu trao lại, nên cách 8 bữa, ba ông ấy mới đánh dây thép cho quan Toàn-quyền.

Việc một chuyện như vậy mà gây ra một trận ngôn luận rất nên kịch-liệt.

(Mai tiếp)

HỌC CHÁNH

Xin tính tuổi kể năm đừng kể ngày

Cùng chư quí nghị-viên quản-hạt hội-đồng

Vả chăng tôi là dân quê dốt ở nơi sáng giả, mà thường xem qui báo «L. T. T. V.» nghe danh M. Cognacq là một vị thượng quan rất nên khoan-hòa đại độ, hay thương xót con dân quê dốt và nghèo nàn. Thường mỗi thêm học đường càng ngày càng rộng rãi, nào là Cao-đẳng học đường, trung đẳng học đường, vân vân...

Thật ấy đức ấy muốn dân đều cầm mũi. Đã vậy lại còn chuẩn tiền để cho học-trò nghèo có chỉ thông minh, học thì Bourses đậu rồi, nhà-nước cấp học-phí cho ăn học cho đến khi lãnh cấp-bằng tốt nghiệp. Thật ân đức ấy sánh bằng tái tạo.

Nhưng mà thuở nay tôi nghe những kẻ đặng vào thì Bourses, thì từ 13 tuổi chí 16 tuổi mà thôi. Tỷ như sanh ngày 19 Juin 1908 đến 19 Juin 1923, thì 15 tuổi đặng vào thì; ngày 19 Juin 1924, 16 tuổi rồi, còn ngày thì thì quá tới lối 10 hoặc 11 Juil, 1924 mới mở cuộc, thì lên học trò ấy qua hết 21 hoặc 22 ngày, vào thì không đặng, thì đành ôm cái cấp bằng sơ-học, (Certificat d'études primaires franco-annamites) mà trở về, chớ nghèo khó tiền bạc đâu đòng payant mà học, như con nhà giàu vậy; chớ sức còn muốn đi tới nữa, mà vì có 21 ngày dư đó làm cho đường đi đã cùng lột. Rất buồn thay!! Ấy là phần đông như vậy.

Nay tôi cũi xin chư quí vị nghị-viên quản-hạt mới đắc cử thương giúm con dân nghèo khổ, xin với Chánh-phủ nớ rộng thêm cuộc thi Bourses ấy một chút cho con dân nghèo khổ nhờ. Như sanh ngày 19 Juin 1908, thì đến năm 1924 đặng thong thả vào thì, khỏi buộc ngày sanh; nghĩa là xin tính tuổi kể năm mà thôi. Đừng kể ngày. Nếu đáng như vậy, thì những kẻ khó thêm đặng một điều sáng nữa, lấy làm hạnh phúc lắm, cũng như nắng hạn mà gặp mưa to vậy.

Thì những sẽ khó tụng ân đức chư quí ông muôn thuở.

Nguyễn-Ân.
A Lai-vung Sadec.

AI TÍN

Hay tin chẳng lành bắn đến rằng con trai của M. Long thơ-ký số thuế chánh ngạch, mới ly trần bữa chiều nhựt 3 Décembre, vừa lúc 6 giờ sáng.

Định ngày thứ hai 4 Décembre 3 giờ chiều đi cửu, mai táng tại Bà-chiểu, sau khi làm phép xác lại nhà thờ Đức Chúa-Ba Saigon.

Bổn báo hình mấy lời phân ưu cùng vợ chồng M. Long, nhứt là M. Lê-hoàng-Mưu vì nghĩa sanh em, thật lòng sự lụy, và chia ấu phu linh hồn chốn trở về cảnh tiu diu.

XỔ SỐ QUỐC-TRÁI KỲ THỨ BA

Hôm 1er Décembre ở ngoài Hànội đã xổ số quốc-trái kỳ thứ ba rồi.

Số 73.179 trúng 10 ngàn

Số 35.997 trúng một ngàn đồng, còn 12 số sau nầy, mỗi số trúng 50, đồng: Số 72.245, 54.927, 27.040, 13 728, 71.165, 119 311, 74.788, 30.3950 103.256, 56.654, 13.856, 35.860.

Con việc nói đó Messiaec trúng 10.000 $ thì việc ấy chưa có chi quả quyết và lại có người nói số 78.479 bán trên Namvian nên không là người Bắc-kỳ trúng. Việc ấy còn phân vấn lắm, xin ai trúng số nào, thì cho bổn quán biết.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HƠI NGƯỜI ANNAM Chớ nên lộn thuốc của Người-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hãy biết lựa thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quả thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu Trái Đất

Đông-Pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Bọn thủy-thủ rầy lộn

Bọn thủy-thủ ở tàu « Commissaire Ramel » bên tàu về, nên qua chiếc tàu « Latouche-Tréville » ở bên Tây lại, hỏi coi có chỉ lạ không.

Chẳng dè nói chuyện một hồi sanh ra đánh đập.

Qua ngày mu bọn thủy-thủ ở tàu Ramel qua tàu Latouche mà rầy và có bắn mấy tiếng súng sáu.

Đến chừng lính tuần cảnh đến thì bọn tàu ra hết.

Vụ nầy còn tra xét, vì kể rồi đó hai chiếc tàu đều chạy đi, một chiếc một ngả.

Tập giặc

Ngày hôm qua thiên-hạ thấy lẳng sáng mà binh lính gát chỗ nầy, gát chỗ kia. Không biết là làm gì. Ai cũng hỏi, ai cũng ngo-ngẩn.

Nay mới rõ là trong các cơ lính tập giặc.

Biện dánh Biện

Ông X..., biện lấy dánh lộn với ông Y..., cũng là biện lấy.

Ông X..., tính vào đơn thưa ông Y..., về tội đánh có vít tích.

Xà lang cháy

Chiếc Xà-lang n° 3306 của nhà máy Hong-soan ở Quảng-Mytho chở 1000 bao gạo đến ra tàu Natrung, bị nước vào nên chìm tại kinh đôi.

Lửa

Lối 10 giờ ở trong đường hiệu Pellerin, cáng phố số 8 cáng thứ nhứt ở gần nhà báng Đông-pháp nay không thể bị lửa cháy hết.

Thằng lũng 5 tuổi trong lúc cha mẹ có đi khỏi nó lấy hộp quẹt đốt chơi làm chay hết một cái mùng.

Bắc-kỳ

Quan Toàn-Quyền đi thăm các học đường

HANOI. — Hôm 10 Octobre quan Toàn-quyền Baudoin với quan học chính Bleu-gueron đi thăm mấy học-đường ở Hà-nội. Trước hết ngài đến trường Trung-học tây thì có quan Trưởng giáo Miles và quan kiểm-sát Autigeon tiếp dẫn ngài đi thăm tất cả các phòng. Đến trường Bảo-hộ thì quan đốc Lomberger ra nghinh tiếp. Trường nầy cũng như trường Trung-học-tây; tổ chức và quảng-trị theo những phép rất tối tân.

Vở tuồng hát giúp cuộc Âu-trí-viện

Vở hát « Gương-đời » của mấy ông lập hội diễn kịch định hát giúp cuộc Âu-trí-viện thì hội-đồng do hội Khai-trí mỹ-xét, không công nhận. Vậy cuộc hát ấy lại không thành

Cuộc đấu xảo Vân-Nam hoãn lại

HANOI. — Quan Ủy-viên thương mãi của chánh phủ Đông-Pháp tại Vân-nam bá cáo Kinh-lý lực rằng: Chánh-phủ Vân-nam hoãn cuộc đấu-xảo Vân-dầm-phố lại, chưa định đến ngày nào.

Đi viếng đền đức Không-Tử

HANOI. — Những người trong hội Việt-nam-Thanh-niên hội có bọn nhau đến sáng ngày 15 Octobre cùng nhau đi đến thăm nhà Đức-Khổng-Tử ở đền Giám.

Bắt được ăn cướp

Một đảng ăn cướp 12 đứa ở làng Đại-gia ngụ tại nhà ngoại lái buôn tên là Mục-Thốc thời đã bị sở mật-thám bắt được và giải đến quan Công sứ tỉnh Hà đông.

Công-văn

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 4 Novembre 1922.

Kể từ ngày mồng một tháng Janvier 1923, làng Tân-phước, tổng Hòa-lạc - thương; quận Gò-công, sẽ phân ra làm hai làng, một làng còn đề tên là Tân-phước, còn làng khác thì đặt tên Gia-thuận.

Bành hai làng nầy thì y như ranh lúc bắt làng Gia-thuận năm 1885.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 4 Novembre 1922.

Kể từ ngày mồng một tháng Janvier 1923, làng My-xuân và Phú-thanh, tổng An-phu-tây, hạt Bà-rịa, sẽ sáp nhập lại làm một làng đặt tên là Phú-mỹ.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 22 Novembre 1922.

Thầy cựu trợ giáo hậu bổ Vo-van-Chiu được phục nguyên chức và giao về quan Chủ-Tỉnh Tanan.

Tiền lương của thầy nầy khỏi trừ phần hưu trí và tiền phụ lương đều vì công nhơ làng nào thầy ở đay chịu lấy.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 20 Novembre 1922.

Thầy giáo hậu bổ Nguyễn-van-Yen, n° Mle 483, đang ở tại trường Thương-so-hoc con gái, nay được cấp bằng thiệt thọ chức thầy giáo hạng tám.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 20 Novembre 1922.

Thầy giáo hậu bổ Nguyễn-van-Yen, n° Mle 483, đang ở tại trường Thương-so-hoc con gái, nay được cấp bằng thiệt thọ chức thầy giáo hạng tám.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 20 Novembre 1922.

Cô nữ trợ giáo hậu bổ Le-thi-Sai, n° Mle 42 đang giáp day nơi Nữ-học-đường con gái hồn-quốc, nay được cấp bằng thiệt thọ làm chức nữ trợ giáo thiệt thọ hạng tám.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 22 Novembre 1922.

Được chấm dậu nơi hội thi làm chức Thừa-biện hạng năm trong các Phòng văn Soái-phủ và các tỉnh Nam-kỳ, hôm ngày 16 và 17 Novembre 1922 tại Saigon.

Số khuyên

Chư vị : Le-van-So, thơ ký hạng ba..... 535
Ho-van-Thong, thơ ký hạng nhì. . 475
và Tran-thien-Thanh, thơ ký hạng tư..... 470

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ, ngày 23 Novembre 1922.

Phan-van-My, cô bằng cấp sư học, nay được cấp bằng làm trợ giáo hậu bổ và giao về quan Tham-biện Châu-đốc Cantho.

Tiền lương thầy nầy khỏi trừ phần hưu trí và tiền phụ lương đều vì công nhơ làng nào thầy ở đay chịu lấy.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ, ngày 23 Novembre 1922.

Thầy giáo hậu bổ Ngo-van-Mau, ngài ngoại ngạch nay được trở vào chức cũ và giao về quan Chủ-tỉnh Cholon.

Tiền lương và tiền phụ lương của thầy nầy thì về khoản hat Cholon chịu.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ, ngày 23 Novembre 1922.

Trần-Nhơ1, cô cấp bằng sư học, nay được cấp bằng làm trợ giáo hậu bổ và giao về quan Tham-biện Châu-đốc Gocong.

Tiền lương của thầy trợ giáo nầy khỏi trừ phần hưu trí và tiền phụ lương đều vì công nhơ làng nào thầy ở đay chịu lấy.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ, ngày 22 Novembre 1922.

Cô nữ trợ giáo hậu bổ Vo-thi-Dinh n° Mle 44 đang day tại Sadec, nay được cấp bằng làm chức nữ trợ giáo thiệt thọ hạng tám.

Tiền lương của cô trợ giáo nầy khỏi trừ phần hưu trí và những tiền phụ lương thì về khoản hat Tanan Sadec chịu, kho nầy lãnh phần đóng ngày nơi kho hưu trí bổn-quốc các số tiền trừ để hưu trí và tiền phụ kho đó, chiếu theo thể lệ lời nghị ngày 29 Décembre 1913.

TỈNH SADEC

LỜI RAO ĐẤU GIÁ

Nơi và ngày giờ đấu giá : *Trường bố Sadec, ngày thứ ba 12 Décembre 1922, đúng tám giờ.*

Thầy-lợi Nhị-mỹ định giá..... 1.135$00
Vật đấu { Bia ở Nhị-mỹ.... 2.210.00
id. Phong-my.... 835.00
id. Mỹ-thọ..... 1.470.00

Tiền thế chưn tạm và trọn : *Mỗi phần ba của mỗi giá định.*

Phòng văn được tới do coi tờ giấy : *Phòng thừ tư ở Soái-phủ lại Saigon và Phòng văn Trường-bố Sadec.*

Sadec, ngày 6 Novembre 1922

Quan Tham-biện
Ký-tên : Khô coi.

TỈNH HATIÊN

LỜI RAO ĐẤU GIÁ

Nơi và ngày giờ đấu giá : *Trường bố Hatiên ngày 12 Décembre 1922, đúng chín giờ.*

1° Cơm tịt
Giá phỏng : 3000 đồng bạc.
Tiền thế chưn tạm và trọn : 75 đồng và 900 quan tiền tây.

2 Mướn mẫu đồ (Hatiên-Than-gen)
Tiền thế chưn tạm và trọn : 13 đồng bạc và 156 quan tiền tây.

Phòng văn được tới do coi tờ giao kèo : *Phòng thứ tư nơi Soái-phủ và Trường-bố Hatiên.*

Hatiên, ngày 10 Novembre 1922
Quan Chủ tỉnh
Ký-tên : Khô coi.

Cuộc đua ngựa

1ER COURSE
Phần thưởng Rapide 160 đồng
N° 3 Dam Tiên gagnant : 1$70
place : 1.30
N° 7 Black-and White place : 1.70
N° 8 Mondaine : 6.80

2E COURSE
Phần thưởng Express 300 đồng
N° 5 Victorieux gagnant : 1.40
place : 1.10
N° 3 Derby place : 1.20

3E COURSE
Phần thưởng de la Batte 180 đồng
N° 1 As d'Atout gagnant : 4.50
place : 1.70
N° 4 Marocaine place : 1.70

4E COURSE
Phần thưởng Langlais 140 đồng
N° 5 Nénette gagnant : 1.70
place : 1.10
N° 3 Ngọc-Em place : 1.10

5E COURSE
Phần thưởng Sans-Souci 180 đồng
N° 3 Mỹ-Nữ gagnant : 1.80
place : 1.30
N° 2 Bombayou place : 1.20

Kỳ đua tới nhằm ngày 17 Décembre 1922

XE HƠI VÀ XE MÁY ĐẠP
Hiệu : DE DION BOUTON
XE MÁY ĐẠP MỚI LẠI NHIỀU LẮM
Hạ giá rất nhiều
HÃY HỎI GIÁ MỚI NƠI NHÀ
Berthet - Charrière & Cie
68, Boulevard Charner—SAIGON
ĐẠI LÝ

Ngày 4 décembre 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Lớn nhứt	Nhỏ nhứt
Nhà nước	7.75	
Ngân hàng Đông-Pháp	7.30	
Ngân hàng Hongkong Shanghai	7.40	
Ngân hàng Chartered	7.40	
Bài de Gérance de la Banque Industrielle de Chine	7.35	

Quốc trái Đông-pháp...48$50

GIÁ TRÁI PHIẾU ĐẠI-PHÁP

Ngày	Đại-pháp	3 décembre 1922
Tín dụng 5 %	19 30	19 30
Tín dụng 4 %	1916	19 20
Tín dụng 3 %	1919	18 50

MỄ CỐC

Giá vàng của tiệm SÂM-QUẢNG-HƯNG mỗi lượng là 48$40.

Đỏ tết

LỄ SANH-NHỰT VÀ NĂM MỚI

Nếu qui vị muốn tết đi bằng một vật gì cho đẹp, thì hãy tới viếng nơi *người kẻ nghiệp tiệm* BÁNH-MỨT LABIGANG *159, đường Catinat.*

Theo ký tàu *Paul-Lecat* gởi qua nhiều thứ như: Bôn-bon, Bôn-bon hột hạnh đào mãn hướng và mứt xám, đồ nặm chơi man tan, Bánh trái cây, Bánh hột hạnh đào, So-co-la các hiệu nhứt, trái cây rim đường, ma-rông ào đường thượng phẩm.

Hộp đựng hoa-hồng rất qui và đồ chơi đủ kiểu. Búp-bê Ketty.

Kể sơ ít giá:

Bôn-bon thiệt ngon tốt 4 đồng, 5 đồng 6 đồng một kí-lô.

Bôn-bon hột hạng đào bường, xám 6 đồng một kí-lô.

Bánh trái cây, Bánh hạnh đào 6 đồng một kí-lô.

So-co-la nhiều thứ, từ thứ 5 đồng một kí-lô.

Ma-rông ào đường, trái cây rim đường, 7 đồng một kí-lô.

Đồ nặm kiểu xảo 6 đồng một kí-lô.

Gà rít. Chịu gởi đi Lục-tỉnh. Mỗi ngày chứa đầy: Bánh mặn, bánh bán nguyệt có bơ, bánh chả thịt quay, mọi thứ bánh ngọt đặc thì làm được, bánh ngọt nhiều thứ khác nhau.

Bánh mặn. Bánh uống nước theo đám, tiệc, cưới hỏi vân vân.

THỜI ĐÀM

Cô ba.— Cha chả cái quan lãnh của cô mua ở đâu mà tốt dữ vậy, thiệt đen và mướt quá ?

Cô tư.— Vậy chớ cô nó chưa biết chỗ đặt sao ? Để ba năm nay có một cái hãng của một người Annam mình lập ra, đặt lãnh, tốt hơn lãnh tàu và lãnh bắc nhiều lắm. Bữa nào cô rảnh đi vô đó mua thứ mới cái quần hậu thủ coi, đã đen mướt mà lại chắc.

Cô ba.— Đi biết vậy mà hồi tới giờ cô nó cũng chưa có nói chỗ nào hán, đặng tôi mau mau đi mua, sẵn dịp cái quần lãnh tàu tôi mua cho ba bê trễ ở nhà nó đã rượng hết.

Cô tư.— Như có thiệt gặp cử việc ra mua giấy xe lửa nhỏ đường mé sông, đi tới Cầu-kho hồi thăm cái hãng của ông Lê-phát-Vinh ở đâu thì sẽ ai cũng đều biết.

Hãng đặt ở **LÊ-PHÁT-VINH**
Quai de Belgique Cankho (Saigon)

LỜI RAO CẦN KÍP

Nay tôi Lâm-thị-Nhàn ở Bà-đông, hạt Trà-vinh, cho hay rằng, kể từ ngày nay, tôi đã thôi thầy Lê-văn-Tây, Phó-Đồng Binh-trấn, hạt Trà-vinh.

Những tiền bạc sẽ cho thầy nầy vay thì tôi không biết tới; như ngày sau có ai thưa kiện đều chi thì mọi mình thầy Lê-văn-Tây chịu mà thôi.

Lâm-thị-Nhàn

OÁN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU* in rồi, từ bay còn tiếp

LỜI RAO

Tôi là Thái-xuân-Lai, hội-đồng tổng Bình lễ, ở tại làng Hanh-thông, Trà-luộc (Chợ lớn) rao cho thiên hạ hay rằng từ rày sắp tới tôi không biết tên nào nhơn chi của con tôi là Thái-xuân-Kỳ kêu là Xỉ Diên.

Trước khi tôi có mua vườn đất cho nó đứng bổ, nay tôi đã thưa với tòa rút lại hết rồi.

THÁI-XUÂN-LAI

廣東二天堂大藥房
DƯƠNG-DIỆN
MARCHAND DE MEUBLES
109-111 Rue Catinat
SAIGON

XIN CÁC PHỦ-ÔNG CHÚ-Ý !

Làm người ở đời lấy chi làm sự nghiệp ? Như muốn có sự nghiệp, trước hết phải sắm đồ-đạc thấp vật trong nhà. Bởi vậy, sắm cần hàng của chúng tôi có đủ cho quí-vị mua dùng, trước xem cho-rõ chọn chọi, mua đồ đánh làm đồ kỷ-niệm cho chúng con những là.

Giường tây hàng sắt, bằng theo và đồng đỏ, ghế nghỉ mát máy hiệu « Thonet » tốt, đồ tinh kiểu. Nệm, mùng, gối, là-phủ nẫu nâu, kiểu sơ (gieron) tố đường hàn, mặt cẩy và mặt đá chơn-thanh, xin nhớ cho những hàn ghế theo hiệu kiểu thời (saison) toàn là cây đánh nước cả.

Thêm tiền bớn giá rẻ hơn các nơi, vì tôi có người thay mặt lựa hàng bên các xứ (Tháo-lý) chớ lắm.

Xin quí-ông, quí-bà thêm dịp ranh đến thăm xem qua thì ắt vui khoái ! Tôi-ở tại lộ ra 2 Nam-kỳ có bơn ghế bay nhiều rất, vì sẵn đóng đủ tiu cây.

Còn quí-ông, quí-bà muốn đặt đồ-đạc theo ý mình thì chúng tôi vẽ sẵn kiểu y theo kiểu, vì bản-biện có những bạn lớn.

Xin chư quí-vị ghi lòng, tôi xem qua xem phòng đã rồi.

DƯƠNG-DIỆN

THUỐC HÚT TRÁI-ĐẤT
HIỆU « GLOBE »
NGON HƠN HẾT

Thuốc hút hiệu *Trái Đất* « GLOBE » đã ngon mà nó lại thơm tho, hút không khô cổ.

Chẳng có thứ thuốc hút nào bì với thuốc hút hiệu « GLOBE » cho được; trong Lục-châu đông-hàng đều hút thứ thuốc hiệu « GLOBE » cả.

CÓ TRỮ BÁN TẠI HÃNG DENIS FRÈRES LÀ ĐẠI-BIỂU ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-Penh và Tourane

KHOÁN CHẤT THUY
(Nước suối kim thạch)
VICHY ÉTAT
PHÁP-QUỐC-TUYỀN
VICHY CÉLESTINS
Có bán nguyên xe và nửa xe. | Trị bịnh đau Thận, bịnh đau Bàng-quang, bịnh Phong-thấp-tê-bại (Zut) — Sau mấy cái lít-tiu.
VICHY GRANDE-GRILLE trị bịnh đau gan
VICHY HOPITAL trị bịnh thương tì, trường nhiệt
Hãy coi chừng đi giả mạo, thì mua phải chỉ cho trắng thứ nước nào mình muốn dùng.
VICHY-ÉTAT ĐIỀU TỀ
SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối ấy mà ra. — Có hộp và có ve.
PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 1, 2 hoàn thì dễ tiêu hóa.
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đọn nước suối (Mỗi khi cần).

廣東二天堂大藥房
NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG
PHARMACIE-ASIATIQUE
52, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont de très bon état de conservation.

Sao lục từ sở hàng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng :

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-hoá. Thuốc của tiệm tôi không có mấy chi hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo các lời đề hay là coi theo nhãn Nói tắc một đều là thuốc, của tiệm tôi đã lắc chẳng hề

PHỤ - KHOA KIM - PHỤNG - HUỜN

Phàm đờn-bà khác hơn đờn-ông thì chỉ có 2 đều: 1° đường kinh 2° sanh đẻ mà thôi. Nên hễ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kinh đều đặng. Nếu đường kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho đặng, ấy là phần nhiều gốc bởi ngoài-cảm, hoặc tư lo, rầu, buồn-bực, ưu-nhứt trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn sanh nhiều chứng bịnh, đều cũng do nơi đường kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày đặng phương thuốc mầu-nhiệm của ông Tổ truyền lại đến nay, hằng gia lòng giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, giá công chế ra mà làm hoàn để trị cho các chứng bịnh đờn-bà đều đặng [illegible]

Còn như bịnh thời mà thường uống thuốc nóng, thì khí huyết đầy đủ, chẳng bề sanh bịnh mà rồi sanh con đẻ chán cũng, nhiều, chỉ như đờn-bà có thai mà uống thuốc nóng, thì lại đặng an thai bảo sản, chẳng sanh con ra lại đặng mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, đã trị các chứng bịnh đờn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chủ trị các chứng kể ra sau nầy :

1° Đường kinh hoặc trễ, hoặc sục, hoặc ít, hoặc nhiều ;
2° Bạch-đới, Bạch-đàm, ra hoài không dứt,
3° Đường-kinh hoặc vàng đợt, hoặc đen bầm ;
4° Khí huyết đều hư, đường kinh không có.
5° Hoặc đường-kinh ra nhiều quá, như muốn làm bang ;
6° Đường-kinh đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau ;
7° Thân thể chẳng yên, nóng-nảm mất mày, ăn uống không tiêu ;
8° Đau lưng, mỏi cẳn, vang mét, đi gầy ;
9° Thai đồng chẳng yên, trong bụng đau hoài ;
10° Đẻ rồi ít huyết mà đau, hoặc lê-nhan không ra.

CÁCHDUNG : Mỗi ngày phải uống 1 hườn uống với nước trà. Còn đờn-bà đã thì phải dùng nước đái con nít mà uống với thuốc.

CỠ ĂN ; Những đờn-bà sang-sắt, lanh-lẹn, cùng là đờ rang nướng nóng nảy, đẹo-đẹp chẳng nên dùng.

Mỗi hộp Thuốc giá bạc..... 0$ 60

ĐAU NHỨC GÂN CỐT.
NGỦ KHÔNG AN GIẤC.
Đều có gì, hễ nằng thì *SIROP POLLET* thì mạnh thiệt.
(Trong mình bình được của ông BOUCHARDAT có lời ban ngợi khen)
Uống nó ngủ an giấc. Khi thức dậy không lòng ăn nhớc đắng.

Không phải ít. — Bình tính hiệu. Cực tinh hiệu.
Dùng MANH : Rất mạnh mẽ thì trận một cả ngày.
Dùng THƯỜNG. — Người lớn mỗi ngày 3 muỗng cây trận với nước, hay là quớn trà.
Có mới mình nhà nước Pharmacie Internationale của ông L. DOLBEAU ở bên đất Tây.

PHÀI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KỂ NGHỀ Ở CHỢ ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát lớn — SAIGON

Tiệm "thuốc nầy" đứng bực nhứt 18 lân năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy

Tiệm thuốc nầy được có Tòa là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một đáng thầy bào-chế nhứt hạng, vốn là cơ-nhơn bào-vật mười tháng, đứng trong các việc bào-chế thuốc một mình rất kỹ lưỡng, trông theo lời cẩn các quan thầy thuốc ra cho người ta; vị nhờ có người Tây và người Annam thầy thầy đến tin cậy.

Tiệm thuốc nầy có đo theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc lựa theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng bỏ khi nào làm mi, hay là lấc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà dối thế vậy.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người cho tiệm rất ngay thẳng, chiếu biện đài sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bán tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau bết không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cẩnh bào-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

CHỦ ĐIỀN!
NÔNG GIA!
CÁC NHÀ CÓ XE HƠI!

Cha mẹn gì của chư-tôn muốn bền bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;

Làm các mâm nhà rất của mới-bằng-thép, gạn, đồng, đồng bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 25 mai đến.

Làm kỹ-càng lắm, có kỹ thuật chuyên-môn ở các xưởng kỹ-nghệ khác bên Pháp-quốc hiện đang công việc lắm.

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông GIUNTOLI *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat*
môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông đời gót ngọc đến tiệm bổn mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mãi-day bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ hột xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiến soi con mắt bằng ni-kên, bằng vàng và bọc vàng, kiểu thiệt bằng thủy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các lương-y cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rá, bông tai đủ kiểu.

Ông GIUNTOLI, chủ tiệm vàng hiệu CON RỒNG VÀNG, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cái quản các người làm công.

Chư quí bà và chư quí ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « CON RỒNG VÀNG » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thiệt tốt và giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAY KÍNH.

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngô cùng Hột-quả

Sẽ lâm phen, Bổn-báo có luận ngôn rằng nếu mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho liệt quí bình luận cho thiên mảng ý muốn. Nhưng bởi, cũng để lâm phen, Bổn-báo gặp nhiều có chỉ hằng thật rằng tên kỳ dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ký; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của Báo-hàng xôm mà để dại vào. Ấy là một đều đáng cho là khiếp nhược, mà người chưa chịu đa-nên chưa bo. Nên việc quả, mình đêm dương cầm biết chép ra để gương giáp tích, có sao lại sợ mà nặc danh? Hà chưa phải là khiếp nhược chăng?

Vì cái lẽ khiếp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo tỏ đáp, những bài ở đâu gởi đến, tên kỳ không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ấn hành. Lại còn những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo để trọn vẹn phần người kỳ tên gánh chịu lấy những đều cang hệ gì xảy đến; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V

* *

BỊNH HO LAO

Bịnh ho lao là một bịnh ngặc nghèo, rất nên khó trị. Cũng bởi vì-trùng độc dữ, nên ít phương thuốc trừ cho tuyệt.

Mấy ông Tấn-sĩ y khoa, hằng để ý nghiên cứu đặng tiêm thứ thuốc trừ tuyệt vì trùng (bacille de koch) luôn luôn, mà trong mà tiêm chưa đặng, cho nên, Chánh-phủ Đông-pháp mới đành để cho những người chẳng may phải bịnh ngặc nghèo đó, như cây khô, một ngày một thêm, đến khi yếu sức rồi phải ngã.

Hỏi chưa tiêm đặng thuốc cứu bịnh ho lao thì chẳng nói chi, chớ như, theo tôi M. Lê-hoằng-Mưu, chủ bút có đề thuật trong báo L. T. T. V. số..., rằng bên Anh-quốc, có ông Tấn-sĩ y khoa đã tiêm đặng thuốc trừ tuyệt vì trùng bịnh ho lao (ho tổn).

Cho đến đổi những người nhờ thuốc ông mà đặng lành, khi ra chinh-chiến giặc Âu châu 1914 - 1918 — bị tử trận, vì biết tên quen mặt, ông mổ ra coi thử, thì hai cái phổi cũng y nguyên, không chi hãy-hấu.

Nếu đặng như vậy, hà còn dám gọi bịnh ho lao không có thuốc trừ tuyệt cho chăng?

Ai dám nói không có! mà, nếu có thì đành chết vì bịnh đó hay sao? Oan lắm mà!!

Tệ chẳng biết vì sao mà ở Y-viện không để ý mua thuốc của ông Tấn-sĩ Y khoa đã nói trên đây, đem về thông dụng trong cõi Đông-pháp nầy đặng cứu những người phải bịnh hiểm nguy đó.

Tệ dám chắc rằng những người phải bịnh ho lao trông cho Chánh-phủ thi ân, bố đức mua thứ thuốc đó về cứu bịnh, trông như nhà bị lửa cháy, mà cần cho có nước đặng chữa vậy.

Nếu để diên trì, e cho lửa sẽ táp qua nhà lân cận mà phải hư hao nhiều chăng?

Bịnh ho lao là bịnh truyền nhiễm ấy độc — lẽ chẳng phải người lâm bịnh đó, nhưng mà vì tấm nhiệt thành, kêu ca giùm, xin chư vị khán quan chớ tưởng rằng tệ có bịnh ho lao, nên phải đặt bài mà kêu-réu, cúi xin Chánh-phủ để ý chăm nom, và cũng xin cùng qui-vị Hội-đồng đất cử kỳ mới đây, chước lượng phương châm nào, hầu bàn luận cùng Chánh-phủ, đặng cứu bạn đồng-bang chẳng may đó, thì mới dám gọi là ân với đời, mà vẻng đáng mặt thay quyền cho dân chúng!

Viết tới đây, tệ nhớ bào L. T. T. V. số 1275, nói mục Tự-do diễn đàn, M. Trịnh-lấn-Tài có đặt bài tặng khen thuốc rượu của M. Chín Hoanh dit chín Tui, trị bịnh (bà chứng) như thần, nhứt là bịnh ho lao.

Nhân dịp tệ phải nói luôn.

Nghe M. Chín Hoanh dụng dừ không dụng tài (tiền) tệ phục lâm, nếu lời của M. T. T. Tài chẳng ngoa.

Phàm người nào có thứ thuốc hay, cũng để bào-chế một mình mà bán. Tuy để một mình đặng thì lợi nhưng mà tiên nghĩa, hậu lợi thì cũng không đáng trách, mà khắp nơi đều đặng dùng thứ thuốc hay, dầu rằng phải trả tiền mà mua.

Còn, M. Chín Hoanh, tuy không dục lợi, nhưng mà ít nơi hữu hạnh đặng dùng thứ thuốc trị bịnh như thần của ông.

Ấy có phải là M. Chín Hoanh nuôn thì ân, bố đức mà không đặng trọn nhơn? Mà lại còn giấu mộn thuốc hay, hay chăng?

Tệ cúi xin M. Chín Hoanh lấy lòng rộng rãi, ấn hành toa thuốc rượu đó vào qui báo L. T. T. V. — nếu ông không muốn dục lợi, coi đức là trọng — đặng công hiến cho đồng-bang (mà cũng dặn cho kỹ, phải làm thế nào) thì ông đối với đời, ân rất trọng.

Hay là ông ngâm thuốc rượu cho nhiều đặng bán khắp mọi nơi cho người ở xa dùng, thì ân ông cũng không phải nhỏ, nếu thứ thuốc rượu của ông thiệt hay.

Tệ chẳng phải muốn kích bác hay là xoi bói M. Chín Hoanh, ấy chẳng qua là lời luận mà thôi, xin ông biết cho!

Vì có câu: cứu một người Dương-giang hằng một vàn Âm-phủ, nên xin M. Chín Hoanh cho mang nhơn là chi trọng, chớ ôm ấp để dành thì những người chẳng may phải bịnh ngặc nghèo đó rất nên hữu hạnh.

Chớ ông để cho người đem rượu trắng lại đổi rượu thuốc của ông, thì có khác nào ông muốn giấu bài thuốc chăng, mà khó cho người nghèo ở xa tiềm tới ông, hết tiện quá.

Còn nếu ông ấn hành toa thuốc rượu vào qui báo L. T. T. V.— nhẫm ông chủ-bút L. T. T. V. không bẹp dạ — mà những người đặng lành bịnh vì nhờ toa thuốc rượu của ông, tệ dám chắc họ sẽ gởi tiền lên tặng Thầy quan Thượng-Đẳng, nếu ý ông muốn.

Ước ao sao cho M Chín Hoanh làm như sở vọng của tệ, tệ xin thay mặt cho đồng-bang phải bịnh, cảm ơn M. Chín Hoanh, vô cùng, vô tận.

NGÔ-VĂN-THẠNH

Tự là Tâm-Ngôn

BÙI-QUANG-NHO

BÉNTRE

Bổn hiệu có trữ bán đã ba năm nay vải may mùng của hãng Châs-thay Bão-kỳ chế tục kêu là Tuile Tonkinois, rộng khổ trăng tốt lâm mọi cây dài 20m,40, ngan 0m,80 giá có ba hạng khác nhau từ 4$,50 5$,00 và 6 đồng; có bán vải trắng may nóc bề khổ 0m,90 mỗi mètre 0 $ 35. Mùa nầy là mùa muỗi ai muốn khỏi bịnh truyền nhiễm vì muỗi cắn, hãy nhận xài vô lối đã may một cái mùng cho khỏi muỗi cắn. Bổn hiệu cũng có trữ bán cang viết máy của người Bắc-kỳ làm giống như cang viết bền tay lại, mỗi chục (12) là một cái, như mua nhiều về bán thì mỗi chục (12) là tám chiêm Có trữ nhiều thứ hàng bắc và hàng tơ nhuộm tại Bénitre như ai muốn mua thì bổn hiệu sẽ gởi contre-remboursement tới nơi chang sai, kìn chiếu cố.

Tôi cũng có bán bùng khăn mỗi cây từ 19 tới 20 thước giá 14$50.

KHO TRỮ TẠI

MAGASIN UNIVERSEL

187, Rue Catinat, 193

SAIGON

XI-gà MINERVA

(MA-NÍ)

Thứ MINERVAS	25 điếu	4$50
« PERFECTOS	« 25	« 3 80
« MINERVAS	« 25	« 2 30
« SOBRETS	« 25	« 2 30
« PUCELES	« 50	« 4 75
« Ism VUTRIA	« 50	« 5 50
id.	« 100	« 10 00
« LONDRES	« 100	« 7 50

Trên mỗi lớp phải nhớ tên xứ Ma-ni.

Có trữ bán nón hiệu « COQ GAULOIS ».

Có trữ bán Savon DY-FOAM để cho mình nhuộm vỡi tự lấy mình.

« Có trữ bán đồng hồ « Reine des montres.

Có trữ bán vải lồ ong để may mùng hiệu « E. R. ».

Có trữ bán đồ xứt miệng hiệu « BOTOT » v. v.

TRĂM NĂM KHÔNG PHAI

TIỆM-HỌA-CHƠN-DUNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

56 73, Boulevard de la Somme Saigon,

(ngang gare xe lửa giữa chợ-cũ)

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 3 cái bằng cấp đều xảo Hà-nội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Xin chư qui vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tất giá cả và cái nghĩa phân minh.

店鋪首銀金源基禹西

Lời rao

Nay tôi xin cho các Ông các Bà đặng rõ. Tại tiệm tôi ở bên Ân-chân mới gởi qua những hột thầy - xoàn nước trắng mạnh, và cũng có các thứ đồ nữ-trang hằng vàng hiệu mới để thử lại có nhận hột-xoàn lớn nhỏ công làm thiệt khéo lắm.

Cho xét (Thử Thự) cũng có mấy gởi qua Sài-Gòn: bà tuy lớn nhỏ, và kiểu tuổi quí cho mấy mươi thì thiệt tốt và chắc có để 25 hột chơi đi đàng. (Ts Rubin) hiệu: «CYMA và OMÉGA.

Đã bán nhẹ hơn các tiệm khác như chư qui khách muốn mua đồ chơi, xin tới tiệm thì thì tôi sẽ hết lòng tiếp rước.

Tiệm thợ bạc

KYYUN

n. 279, Rue Catinat SAIGON.

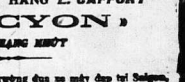

德 *TIỆM NAO ĐÂU?* 同

KÍA TIỆM ÉPICERIE METROPOLITAINE

HIỆU: TRẦN-ĐANG ở đường d'Espagne số nhà 148,

ngang chợ mới SAIGON

Thì có bán đồ hộp, các thứ rượu lấy thượng hạng và đồ thơm nhứt hạng v. v. giá rẻ lơ-ra hết, chẳng có tiệm nào hằng. Chủ tiệm biết chiếu-biên đãi-sĩ, buôn bán chưa chất đáng cho qui ông, qui bà tin cậy.

Chư qui ông Lục-châu muốn cần dùng món chi cứ viết thơ mua cho tiệm thì tiệm sẽ gởi Contre-remboursement cho các ông lập tức chẳng hề đề trễ.

Chủ-nhơn cẩn-khải.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. GAFFORT*

HIỆU « ALCYON »

ĐỨA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. La STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Cũng bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THÌNH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. GAFFORT.

N° 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON

HÃY ĐẾN XEM NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

ở gần bên nhà hàng Continental

136-138 đường Catinat 136-138 SAIGON

Có nhiều thứ máy chụp hình mới đến như là: Goerz Ihagée, France-ville và ống dòm thiên-lý à prismes Goerz.

Hãng trữ tại Đông-Pháp: Stéréo-pides Gaumont, Stéréo-panoramiques Monobloc, Vérascopes Richard, Jumelles extra plates Bélléni 9X12 v.v.

Vest pocket Kodak ống dòm		
achromatique...	18$	90
— rectiligne.....	23	90
— anastigmat 7/7..	35	50

Khuôn hình nhiều kiểu tốt lạ.

Hình sơn-thủy vẽ bằng dầu.

Kẻn đề vẽ bằng dầu.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đủ đồ phụ tùng

Đường LUNG MÔN SỐ 99 và 101 -

ĐỀ-THÁM (SAIGON)

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính những Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có bằng đã kiểu xe chạy là, mới, xe hơi khách, xe kiểu, xe bò-xe bò; chúng có đóng thêm xe hơi theo kiểu hàng thấp, xem xe thiệt khéo, tiện nghi, mười xe đã kiểu, vì đóng có bán các thứ xe đã, xem kỹ chắc chắn và kiểu đẹp xe đã kiểu, bán xe mau-mau bằng cây giá rẻ hơn hết thảy. Đặt đồ theo trong khách, kiểu đóng xe đã bán hết xe đã, chiếc và xe mang mà không đi thì kỳ cho đặt khác và chắc, có bán yên nỉ, chuông đeo hai lồng; khách đã chấp đóng khi đã theo xe, kẻn xe và đóng xe.

Chư quí qui khách ai đặt đóng kiểu thì bổn tôi xin gởi xe theo đã mẫu khi trước mà đóng cuộc cho khi khác, xem xét cho thấy mình vừa ý thì đã đóng xe kỹ đã.

Cũng cho qui khách ở xa muốn gởi thì bổn tôi xin gởi xe theo đã mẫu cho qua, chẳng đến, mà cho qua, chẳng đến.

Nhà đạo đức nên cho con học Phú-Hưnh và chủ trường cần việc kinh bóc, mai, nghe đây ngày Chúa nhựt, xưng tội trước mà trường tinh rẻ vì nhà đất là học trường, mỗi trò ăn học trọn tại ít tế, có kẻ gởi ăn quá: 14 đồng. ? Cần cách

Le Directeur de l'Ecole Phú

Roger HIỀN

MỘT CÁI TIN LÀNH

Bổn tiệm mới tiếp được vô xe hơi mới PNEUS A TRINGLES.

« BERGOUGNAN CABLÉ »

Xin bán cho chư-tôn giá rẻ hơn các nhà khác.

XIN MIỄN XEM TẠI TIỆM

L. DESMARQUOY & Cie

ở đường Pellerin, môn bài số 61

SAIGON

MIỄN CHO CHƯ-TÔN MỖI NGƯỜI CHƯ HƯỞNG CÁI LỢI ÝI, CHƯ-TÔN XIN HÃY CHO MỘT MÓN-MÓN CHO MIỄN BẠN HÀNG MỚI.

TẠI HÀNG CŨNG CÓ BÁN VỎ XE KÉO và XE MÁY ĐẠP ĐỒ MỚI ĐỀN CÙNG HẠ GIÁ

NHÀ GIẤY VÀ KHO LỚN CỦA HÃNG L. DESMARQUOY & Cie RIÊN NGÀY 15 OCTOBRE TỚI NÀY SẼ DỌN TẠI SỐ 61 ĐƯỜNG PELLERIN (gần lối Casino

NHÀ BUÔN BÁN TIN CẬY

của M. A. B. H. B. DEEN

ở đường Boulevard Charner môn bài 68

Bán sỉ và bán lẻ

Những thầy xoàn và ngọc ngà tốt, giá rẻ, và cũng có làm đồ nữ trang hoa kiểu cách Langsa rất khéo.

DỊP TỐT BỎ QUA RẤT ĐƯỢC

TIỆM BÁN HÀNG BÁO

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

ĐỨC-THỊNH

CHAUVIN CHỦ NHƠN

N° 81 Rue Catinat, — SAIGON

Kính

Trình cáo ông, các bà ở lục châu đặng rõ: tại tiệm tôi có bán đủ đồ Bắc như là:

1° Trà thơ, Bàn, ghế, tủ salon đã bộ đã ít có chạm và cẩn Bảo đã hiếm kim thời.

2° Lư ấp, lư trái đào, chưng đồng, chậu sông bằng thau, đồng đã và đồng đen, bình đã kiểu.

3° Hàng bắc như là: Tố bắc đã thêu hàng-vô đã mão, lành đen thiệt tốt và đã mão, quyền, the, xa-tốt, đã thêu và rơm, mặt gối bắc, khăn ăn-ăn, chiếu trải phòng khách rộng bề tây theo ý, chiếu đã tố một phải thiệt tốt đã ngà, trương gà (voi-ngà) đã kiểu. Tại tiệm tôi bán đã thiệt tốt và nhơn giá hơn các nơi khi nào các ông các bà có đến Saigon xin ghé lại tiệm tôi xem chơi thì biết. Đã tốt cám ơn.

Huy hình
CHAUVIN

• Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi •

Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLUE và RENOUX nay ông SOLIRENE thượng hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bản đồ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng. Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIỆN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRENE người sẽ gởi cho không

NHÀ TRƯỜNG

Phú-Huynh

Cù Thành-phố Cholon châu cấp

đường Charle-Thomson, — CHOLON

Trường mới lập ra, năm 1917 đã chuyển một người giáo hóa trẻ em học có bằng cấp sơ đẳng phép học. Trường học rất tươi trường nhà nước, tại đất nhà, chẳng phải lập trong phố mướn chật hẹp. Vì vậy nên lớp học khoáng khoát, sân chơi rộng rãi, có trồng cây, bóng mát mẻ, rào tre phân, nhà ngủ của học trò, lầu cao ba từng; rộng rãi khoáng khoát, có đủ phòng riêng cho trò nào ở mình, có nước máy, đèn khí, đủ cho học-sanh dùng.

Trường nầy cất nhằm chỗ rất tiện, cách nhà ga xe lửa Saigon Mytho 300 thước, xe lửa Saigon Cholon 600 thước, nhà thương bảo quốc 200 thước.

Trường nầy rất nghiêm, cả sự độ dưỡng hương hỏa, hạ lục. Biết giữ cầu liên-ái, lấy mắt sự trực tình, lấy sức học mà đua ganh, chẳng hề biết đi tai ít thân như mấy trường tư kia đã bị sở báo L'Echo Annamite, La Tribune indigène trực luận.

Số cấp từ mỗi năm, trong 18 lớn có rất thì rot 2 còn đậu 8 (8/10). Hễ lành được cấp bằng sơ đẳng, thì chủ trường lãnh đem trường Taberd ngồi được lớp ba. Chẳng phải đem khoe danh, đó là lời ngôn trực.

Tuy thành phố Cholon có trường học thì trong mỗi quận (hết thảy là sáu, bảy trường) song có hơn 150 học trò tới học trường Phú-Huynh. Quan Đốc-lý Choi ưa thưởng mỗi năm là 500 đồng bạc. Đó là đều chỉ trường Phú-Huynh dạy học cách tập tành, nên được viên quan, quới chức Langsa, và Annam ở tại Cholon tin cậy mà cho con, cháu đến học.

Nhà đạo đức nên cho con học trường Phú-Huynh vì chủ trương cho cách riêng việc kinh hòa, mai, nghe day và xem lễ ngày Chúa nhựt, xung tội rước lễ. Tiền nhà trường tính rẻ vì nhà đất là của đốc học trường, mỗi trò ăn học trong, có chỉ rẽ tiền, có kẻ giặt áo quần; mỗi tháng 14 đồng.) Cần tách

Le Directeur de l'Ecole Phú-Huynh,

Roger HIỀN

PIPPERMINT GET

Làm cho đã khát, cho mát và bổ bụng

PHÒNG QUAN THẦY NHỔ RĂNG VÀ TRỒNG RĂNG

VICTOR B. DEJEAN

5, Rue Blancsubé, Saigon

Ai muốn nhổ răng và trồng răng cho êm ái không đau đớn nhứt nhối thì xin đến tiệm quan thương VICTOR B. DEJEAN, có bằng cấp tấn sĩ và khoa nhổ răng trường thượng đẳng Huế-kỳ và thầy nhổ răng ở trường thương đẳng y-khoa ở Paris. Phòng nhổ răng ở đường Blancsubé môn bài 5 Saigon

BIJOUTERIE

KÝ-KÝ NGÔ-XƯƠNG

419, rue des Marins, 419

CHOLON

Tiệm tôi có làm vàng, cà-rá, bông tai và Médailles nhân hiệu xem thật khéo, theo kiểu kim-thời và có cần hột trân-châu và ngọc-thạch khéo lắm.

Tôi làm đã đẹp mau, chắc chắn, lại tính giá rất nhẹ.

Kính mời quí ông, quí bà, muốn đặt làm, xin là mua món chi, đến tiệm tôi, tôi lấy ân cần ơn và rang hết công làm để vừa ý quí vị.

Liệt-vị hãy mua thứ dầu hỏa hiệu Rôi Roo (Le Pétrole Ancre) của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles mà dùng. Dầu nầy thắp lí hao đã sáng mắt mà không cả khói. Thiệt là thứ dầu tốt nhứt hạng trong Đông-châu.

Trong các tiệm Lục-châu thay mặt cho hãng

Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

đều có bản thứ dầu hỏa nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn bán thân đến chỗ xin viết thư cho hãng Cie Franco Asiatique des Pétroles ở Saïgon đường *Boulevard de la Somme* số 100 chỗ hãng sẽ bảo tìm tập thơ.

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, hết sức là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn mòn hễ uống rượu nầy vô, thì ít đặng cử lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mặng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liệt, da thịt đỏ săn, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trở bán tại tiệm thuốc Tây ở *đường Marin số 190, Cholon.*

Dépôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON.

Ôi! Anh em bạn!

Con người ta, đến chừng nên tuổi lớn khôn, đem thân lầm-lội trong vòng trần-thế, mới biết anh em bạn là quí không biết chừng nào.

Những lúc đường đời gay trở, cảnh thế éo le, chiếc thân đen thăm mang sầu, còn có chi hay hơn là cùng bạn tri âm đem nỗi niềm cùng nhau chia chác!

Than ôi! Trời đất hỡi còn nhơn tình thay đổi bấy; Nước non vẫn tạc, thế sự trở xây thay.

Nói: nào khi sum hiệp vui cười, chưa hết chuyện đời, trách trăng sao khéo lặng; tâm tình còn đó, phiền gió gây vội tan; cái liên tình lúc bấy giờ còn chi chấp-chịa hơn nữa.

Đêm nay: đường đình đưa bước, nào lợi kẻ chơn... Danh lợi! Lợi danh! Người đăng hơn thay! Sá chi đó mà ai sớm đem lòng đen bạc.

Kia như A với B cùng nhau chí thiết, đến sau A có phần hoạn lộ nở mày. Bây giờ đối cùng B như khách qua đường, lại lấm mỏi kiêu hãnh.

No, như X với Y tâm đầu ý hiệp, mà X thấy Y có thân nên kiếm người quyền thế hơn mà ra cửi vào lòn, bỏ Y không thèm ngó đến v. v.

Ôi! nghĩa tất gian bấy giờ là thế. Ta mới hằng rằng: Mỗi danh lợi đề thử lòng quân-tử; dước giàu sang soi tỏ mặt tiểu nhơn.

Thôi thôi, nghĩ lắm ngán ngẩm! Ai ôi! chi đó!

NGÔ-VĂN-UYÊN.

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐẶNG-CÔNG-HẰN và Công Ty

nhà số 244, đường Lefèbvre, SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy dầu và xe máy dầu Vô và ruột xe máy hiệu WOLBER.

Vô và ruột xe máy dầu hiệu DUNLOP (bánh 600 và 650 à talon).

Đèn khí đỏ xe máy dầu (có dynamo và bình nước mạnh.

Bình nhớt khi đã để cho xe máy dầu (bouteilles Magendeux).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu:

B. S. A. 4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson modèle de luxe 1922, 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson 2 1/4 H. P., 2 vitesses, sans mise en marche.

Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Alcyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.

Greifenz 3 1/2 H. P., 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Sửa các thứ xe máy dầu.

Sơn xe máy đủ màu.

Da cần phải thờ

Khi cắt lỗ chơn lông nơi da mà lấp đầy những bọnh bậm công độ dơ dáy, thì da không thể nào thở được thong thả, nhờ thế được thong thả mới có thể giữ màu da lịch sự được. Bọ nhiều và đặt của Savon Cadum làm cho mát mẻ và êm đềm cho tới gốc chơn lông; làm cho lang bọnh bậm, tan đó dơ dáy cùng các đất và làm cho da thật sạch, như thế cả lỗ lông mới thơ được tự nhiên.

Dùng thứ Savon Cadum mỗi ngày thì được rửa sạch và được làm mát mẻ cả da cùng làm cho da khỏi đỏ dơ dáy. Có bán mọi nơi, 2 quan, khỏi phụ thuế chi hết.

HÃNG

SOCIÉTÉ INDOCHINOISE DE TRANSPORTS

Garage S.I.T.

Làm Đại - lý cho cả Đông - Pháp những:

Xe-hơi hiệu **DEDHAYE**

Xe-hơi hiệu **FORD**

Xe-hơi hiệu **ESSEX**

Tàu-hơi hiệu **NIEUPORT**

Đồ dùng về điện-khí hiệu **BALLOT**

Có trử đồ hiệu **MICHELIN**

Nhà để xe tuy nhỏ nhưng để xe tính cẩn người danh giá

Vì bởi giá rẻ mà chỗ làm lại cao thượng

MỌI NGƯỜI THỢ CHUYÊN MÔN ĐIỆN KHÍ ở bên Pháp-quốc, phụ sự tại nhà để xe, đặng lo trong việc máy-móc chạy bằng điện-khí và thử cho xe chạy.

CÓ ĐẶT CÁC THỨ MÁY CHẠY BẰNG ĐIỆN

CÓ BÁN ĐỦ MÓN ĐỒ ĐIỆN - KHÍ

MUỐN CHO BAN ĐÊM MÀ:

SÁNG SỦA NHƯ BAN NGÀY

thì hãy mua mọi cây đèn

HIỆU: INTENS

là đèn hiệu mới tạo chế, đốt bằng DẦU LỬA, sáng 800 ngọn bạch-lạp.

Có bán tại tiệm:

TRẦN-QUANG-NGHIỆM

đường Espagne, số 200 (góc cho mới)

SAIGON

LỜI RAO

Cho mấy chủ có sở kéo cao muốn

Nan động thứ Cao su paeus C. G M cho xe hơi.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12×56 Ruột (chambres à air) 5 piastres.

Sau tại Hãng nấu Cao su, ở đường Donaument Saigon.

Lê-văn-Bền

ĐỒNG GIÁT VÀ BÁN HÓA HIỆU: « PHÚ - TOÀN »

17-19, rue Amiral Courbet

SAIGON

LỀ ĐÌNH CHIẾN

Có nhiều vị đi coi lễ, sẽ thấy hình mình ở trong *Photo-Nodal* 120 đường Catinat: Hình chụp: Hồi gần mê-đay, hồi điều-bình, hồi các cựu chiến sĩ kéo nhau đi, hồi cộ xe-hông. Giá mỗi cái 0 $ 20.

Cartes postales có nhiều thứ tốt khéo, ai muốn lựa thì nào cũng có. Ở nhiều tấm cartes Noel, đầu năm, ngày Sanh-nhựt xinh đẹp (kiểu mới hãy ở Paris).

NADAL *120, đường Catinat*

Nguyễn-văn-Búp

(THỢ KHẮN ĐEN)

Propriétaire du Suối-đờn à Bình-nhâm

LÁI-THIÊU

Chỗ lớn khăn bông, Bombay và Nhiễu âu đủ kiểu kim-thời, có kiểu cúp tóc muốn sắt dính lại đừng như nón vậy, rất tiện-phải đo mà, bằng muốn vấn thì khỏi đo. Còn muốn dây mồng tơ ý muốn từ 8 tới 14 lớp thôi.

Khăn đặt lễ mỗi khăn 3 đồng; thăng hàng Bombay - Bông, cùng Nhiễu âu thượng hạng. Qui ông nào sở phí tôi chịu, song phải gởi Mandat trước cho tiên 1.00 tôi. Ai gởi Poste Lái-thiêu không đúng cách lãnh bưu giao ngân, nếu muốn gởi Contre-Remboursement phải đến Poste Thudaumôt vì sở phí nhiều xin qui ông rõ. Còn mua ở xin gởi thơ thương nghị cùng tôi.

Kính-cáo.

Ai muốn MUA SỈ *(EN GROS)* những hàng TƠ, LỤA BẮC-KỲ, *(Soieries du Tonkin)* cho được hàng tốt, giá rẻ, nên viết thơ mau mau cho tiệm.

Maison Tonkinoise

ĐỒNG - THINH

4, Rue de la Soie Hanoi

Thời sẽ được lời nhiều

Ai muốn lấy kiểu (Echantillons) hỏi giá tiệm Đồng-thịnh ấy cũng trả lời tử tế.

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

SPECIALITES — PANSEMENTS — L. SOLIRENE — CABARATOIRE — PRODUITS CHIMIQUES — PHOTOGRAPHIE — PHARMACIE PRINCIPALE — DROGUERIE — PARFUMERIE — FONDEE en 1865 — HERBORISTERIE — ACCESSOIRES — SAIGON — BANDAGES

MAISON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARAP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(Tiếp theo)

— Ca-lấp nghe công-chúa nói tới đó bèn tiếp rằng: bẩm công-nương, sao hãy giờ công-nương ra ơn lành cùng tôi lắm vậy? Bởi cớ nào công-nương cùi xuống chỗ thấp thỏi mà đề tôi lên một cái địa vị cao thượng như vậy? Thật là tôi quấy lắm, bất công lắm, công-nương sửa sửa cho tôi một cái công phẩm rất xinh tốt mà tôi vẫn ngờ rằng công-nương lòng độc hiểm chẳng còn có ai hơn. Bởi tôi bị lầm vì lời gạt gẫm tôi, nên tôi đuy lấy đến ngàn ngày mà đắp đến cái lòng nhân hậu của công-nương. Thật tôi không biết làm sao đền cái tội của tôi, rất quấy với công-nương...

Ca-lấp con đương dùng lời mềm điệu mà nói hết công-cước cho công-chúa nghe, chẳng để chàng thoạt nói lại mà nghe và nhìn một nàng cung-nữ đứng phía sau công-chúa, phẫu lận tự sớm đến giờ, lại bỗng nhiên bước ra chính giữa đó hội, làm cho ai thấy lấy làm lạ cho nàng. Nàng cung-nữ nầy mở lụa bao mặt ra, thì Ca-lấp nhìn biết liền là nàng đêm hôm lên lời dinh chàng. Nàng mặt xanh như người đã chết rồi, cặp mắt lão liên, bộ trong tinh thần mờ mụi, lương tâm đang có phạt nàng về việc chi nàng làm đã lỗ. Các quan tại đó thấy vậy ngó sững nàng, hoàng-đế cũng ngó nàng, và trông coi nàng nói làm sao. Nàng cung-nữ day qua công-chúa mà nói rằng: bẩm công-nương, bây giờ đã tới buổi tôi phải tỏ thật rồi, tôi không phải đêm hôm lén tới dinh chàng đặng lập mưu làm cho tôi biết đăng tên chàng; tôi khô g phải vì công-nương mà làm đều ấy đâu, tôi làm đó là đặng ích lợi về việc riêng của tôi mà thôi; là vì tôi muốn thoát khỏi vòng nô-lệ và muốn đoạt người thương của công-nương. Tôi đã sắp đặt sẵn sàng mà trốn đi với chàng, chẳng để chàng không khăng khăng theo tôi, hoặc là đều quấy của tôi, trời không chứa và không cho như vậy. Lúc tôi muốn cho được phần tôi thì tôi không hềm tị chi hết, tôi nói dối với chàng rằng công-nương kiêu hãnh và hiểm độc không còn có ai hơn; tôi dám nói cho tôi công-nương toan mưu sát hại chàng trong ngày hôm nay đây, tôi ra lộ vì cứu chàng, công-nương mà không ích chi cho tôi hết, là dầu nói sao chàng cũng không thèm nghe, chàng nói nếu công-nương không thương mà giết thì chàng chịu chết cho vừa lòng công-nương, chớ chẳng thà chàng theo tôi mà trốn. Trong lúc ấy nói lẫn thì chàng có bắn sắt, mà rồi chàng cũng vững lòng ý, nên tôi phải thọn thuốn mà bỏ đi ra. Tôi về cung công-nương, tôi buồn tức và không biết còn trông cậy chi tới chàng nữa về việc sắp đặt của tôi. Tôi nói tên chàng cho công-nương biết đó, chẳng phải là vì tôi có ý gỡ rối cho công-nương, tôi nhằng tưởng công-nương đuy một lòng 5-kị người đờn-ông, nên tôi mới nói lên chàng ra, hỏi hồi biểu sắc mặt, chàng thà rồi chẳng chịu chết cho vừa lòng công-nương, mà tôi đây mà thì thầm vô cùng và nói rằng: « A-đánh-miệt, A-đánh miệt rất yêu đấu nghĩa trăm năm, thì tôi duy còn có một chước nầy. Nàng nói dứt lời, nàng rút trong vạt áo ra một ngọn dao mà đâm ngay vào bụng.

L

Các quan thị chứng thấy vậy than tiết vô cùng. Hoàng-đế Anh-công cũng ghê gớm, Ca-lấp mất việc đang vui mừng, Công-chúa Tựu-duyên đức la lên một tiếng lớn rồi bước xuống ngai, chạy tới cứu nàng. Nàng cung-nữ đứng hầu phía bên kia cũng chạy tới cứu. Hai nàng hầu nghiêng bưng cũng chạy tới cứu mà không kịp. Nàng cung-phi Ký đâm một dao vào bụng, rồi quyết chết cho mau, nên tiền rút dao ra mà đâm vào một lần nữa. Công-chúa và ba nàng cung-phi chạy tới thì duy có đờ thây nàng đang ngã xuống tắt hơi. Công-chúa Tựu-duyên-tức ôm thây nàng mà thê thảm vô cùng và nói rằng: « A-đánh-miệt, A-đánh miệt rất yêu đấu ôi, nàng làm chi vậy? Sao lại tính chn như vậy? Sao đêm hôm nang không có bày tâm sự cho ta rõ với? Sao nàng không nói thiệt rằng nếu ta gả duyên với điện-hạ thì nàng tự vận? Với nàng mà ta lại gánh gồ tranh đấu và không tính phương thế cho toàn vẹn nay sao?

A-đánh-miệt đã tắt hơi rồi, mà bỡ lòng Công-chúa đau đớn thái qua, nước mắt ra như mưa, và cứ xô lắt tuây A-đánh-miệt hoài, nên nàng vùng mở mắt ra, ngó ngay Công-chúa, nói lại một hồi và nói rằng: Công-nương ôi, vậy cho rồi, thân nầy hết, sống thì lòng nầy mơn nỗi đau; xin công-nương đừng phiền hà chi hết vì cái số mạng mỏng mảnh nầy, công-nương hãy màng gìm rằng như vậy là êm thấm cho tôi lắm.

(Còn nữa tiếp theo).

SAIGON. — IMP. DE L'UNION — TIRAGE 3.000 EXEMPLAIRES — L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-CÔA

Tirage: 3700 ex

Saigon le 4/12/22